

OBSAH

1. ÚVOD	7
2. MALNUTRICE	9
2.1. Podvýživa. Velké energeticko–proteinové malnutrice	10
2.1.1. Marasmus	11
2.1.2. Kwashiorkor	11
2.1.3. Marasmický kwashiorkor	11
2.2. Specifické deficiencie	12
2.2.1. Endemická struma	12
2.2.2. Xeroftalmie	13
2.2.3. Nutriční anémie	14
2.2.3.1. Anémie z nedostatku železa	14
2.2.3.2. Anémie z nedostatku kobalamínu a kyseliny listové	15
2.2.4. Nutriční osteopenie	16
2.2.4.1. Křivice (rachitis)	16
2.2.4.2. Osteomalacie	17
2.2.4.3. Osteoporóza	17
2.2.5. Beri beri	18
2.2.6. Nedostatek riboflavinu (vitaminu B ₂)	18
2.2.7. Pelagra	18
2.2.8. Kurděje (skorbut)	19
2.3. Nadměrná výživa	20
2.3.1. Otylost	21
2.4. Výživová doporučení pro obyvatelstvo	26
2.4.1. Výživové cíle pro Evropu	26
2.4.2. Výživová doporučení pro obyvatelstvo ČR	27
3. METODY ZJIŠŤOVÁNÍ VÝŽIVOVÉHO STAVU	29
3.1. Antropometrická vyšetření	30
3.1.1. Metodika měření vybraných tělesných znaků	30
3.1.1.1. Měření tělesné výšky a tělesné hmotnosti	30
3.1.1.2. Měření tělesných obvodů	30
3.1.1.3. Měření kožních řas kaliperem	31
3.1.2. Hmotnostně výšková proporcionalita	33
3.1.3. Stanovení množství tuku v těle	38
3.1.3.1. Celkové množství tuku v těle	38
3.1.3.2. Rozložení tělesného tuku	45
3.1.4. Hodnocení tělesné stavby	46
3.1.5. Konstituční typologie	47
3.1.5.1. Violova klasifikace	48
3.1.5.2. Kretschmerův systém	48
3.1.5.3. Sheldonova biotypologická klasifikace	48

3.1.5.4. Parnellova modifikace	50
3.1.5.5. Heath – Carterova metoda	50
3.1.5.6. Petersenova metoda	50
3.1.6. Hodnocení somatického stavu a vývoje dětí a dospívající mládeže	51
3.1.6.1. Hodnocení výšky dítěte vzhledem ke kalendářnímu věku	52
3.1.6.2. Korekce výšky dítěte podle střední výšky rodičů	58
3.1.6.3. Proporcionalita	60
3.1.6.4. Biologický věk	63
3.1.6.5. Somatoskopie	63
3.2. Klinická vyšetření	65
3.3. Imunologická vyšetření	73
3.4. Biochemická vyšetření	74
3.4.1. Úvod	74
3.4.2. Biochemická vyšetření malnutric z nedostatku	74
3.4.2.1. Použití biochemických metod ke zjištění malnutric z nedostatku	74
3.4.2.2. Kritéria hodnocení nutričního stavu podle biochemických vyšetření	74
3.4.3. Biochemická vyšetření malnutric z přebytku	79
3.4.3.1. Použití biochemických metod ke zjištění malnutric z přebytku	79
3.4.3.2. Kritéria hodnocení malnutric z přebytku podle biochemických hodnot	80
3.4.4. Propedeutika k biochemickému vyšetření nutričního stavu	81
3.4.5. Zvláštní metody biochemického vyšetření nutričního stavu	82
3.5. Nutriční spotřeba	82
3.5.1. Úvod	82
3.5.1.1. Vysvětlení základních pojmů	82
3.5.1.2. Průběh studie	85
3.5.1.3. Cíle studie	85
3.5.2. Manuál jednotlivých metod	86
3.5.2.1. Globální spotřeba potravin a spotřeba na úrovni institucí	86
3.5.2.2. Spotřeba zjišťovaná na individuální úrovni	87
3.5.3. Převedení dat o potravinách na hodnoty živin	99
3.5.4. Nejčastější zdroje chyb při výživových šetřeních	100
3.5.5. Výživová šetření u zvláštních skupin obyvatelstva	101
3.5.6. Závěr	102

3 METODY ZJIŠŤOVÁNÍ VÝŽIVOVÉHO STAVU